

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sak/3/2023
Identifikačné číslo spisu: 7023200069
Dátum vydania rozhodnutia: 27. marca 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7023200069.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobca): V. W., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: Irán, bez dokladov totožnosti, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Bitúnková 14, Sečovce, právne zastúpeného: Centrum právnej pomoci, Kancelária Košice, Murgašova 3, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Sobrance, Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Vyšné Nemecké, Vyšné Nemecké 124, Krčava, o žalobe žalobcu o prepustenie zo zaistenia, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Sa/4/2023-26 zo dňa 9. februára 2023, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach Košiciach č. k. 4Sa/4/2023-26 zo dňa 9. februára 2023 mení tak, že nariaďuje, aby bol V. W., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Irán, bez dokladov totožnosti, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Bitúnková 14, Sečovce, bezodkladne prepustený zo zaistenia.

II. Sťažovateľovi priznáva právo na náhradu trov kasačného konania a trov konania na krajskom súde.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-SO17-18-008/2022-ZAV zo dňa 25.12.2022 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) zaistil žalobcu dňa 25.12.2022 podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“ alebo „zákon č. 404/2011 Z. z.“) na účel administratívneho vyhostenia podľa § 88 odsek 4 zákona o pobyte cudzincov stanovil dĺžku doby zaistenia žalobcu na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 25.04.2023 a žalobcu podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov umiestnil v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov.

2. Žalovaný rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca bol dňa 24.12.2022 v čase o 20:09 hod. spozorovaný na kamerovom reťazci EBAS ako neoprávnene prekročil vonkajšiu hranicu z územia Ukrajiny na územie Slovenskej republiky medzi HZ 312 - 313. Dňa 25.12.2022 bolo začaté konanie vo veci jeho administratívneho vyhostenia podľa § 82 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov, ktorého výsledkom bolo vydanie rozhodnutia o administratívnom vyhostení žalobcu č. PPZ-HCP-SO17-16-012/2022-ZAV zo dňa 25.12.2022 z dôvodu, že žalobca neoprávnene prekročil vonkajšiu hranicu Slovenskej republiky.

3. Žalovaný v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že rozhodnutím o administratívnom vyhostení a uložení zákazu vstupu bol žalobca podľa § 82 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov vyhostený z územia Slovenskej republiky do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu, ktorejkoľvek tretej krajiny, do ktorej sa dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme, alebo na územie členského štátu, v ktorom má udelené právo na pobyt alebo poskytnutú medzinárodnú ochranu podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov; bol mu tiež uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu tri roky; lehota na vycestovanie určená nebola a bol vylúčený odkladný účinok odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

4. K alternatívam zaistenia uviedol, že tieto nebolo možné využiť, nakoľko žalobca nemá finančné prostriedky a na území Slovenskej republiky nemá žiadnu blízku osobu.

5. Pokiaľ ide o dĺžku zaistenia, žalovaný uviedol, že stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do dňa 25.04.2023. Uvedenú dobu zaistenia odôvodnil tým, že počas nej správny orgán vykoná všetky dostupné úkony smerujúce k vyhosteniu žalobcu z územia Slovenskej republiky. Doba zaistenia je z pohľadu správneho orgánu priamo úmerná dobe potrebnej k vybaveniu všetkých potrebných náležitostí k reálnemu fyzickému vyhosteniu účastníka konania z územia Slovenskej republiky.

6. Žalovaný ďalej uviedol, že po preskúmaní všetkých skutočností a dôkazov s prihliadnutím aj na čl. 5 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd skonštatoval, že vzhľadom na prebiehajúce konanie o administratívnom vyhostení, je zaistenie žalobcu zákonným pozbavením slobody osoby. Žalovaný dodal, že je splnená aj nevyhnutná podmienka zaistenia žalobcu, a to existencie vykonateľného rozhodnutia o administratívnom vyhostení žalobcu z územia Slovenskej republiky č. PPZ-HCP-SO17-16-012/2022-ZAV zo dňa 25.12.2022 vydaného žalovaným, v ktorom bol žalobcovi uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 3 /tri/ roky. K výkonu administratívneho vyhostenia priamo slúži inštitút zaistenie cudzinca.

II.

Konanie na krajskom súde

7. Žalobca podal na Krajský súd v Košiciach správnu žalobu vo veci zaistenia podľa § 221 ods. 2 S.s.p., ktorou sa domáhal prepustenia zo zaistenia s nasledujúcimi žalobnými bodmi:

- so zaistením nesúhlasí a žiada o svoje prepustenie z dôvodu, že v Iráne sú problémy s vládou, ktorá potláča ľudské práva. Žalobca sa zúčastnil protestov proti vládnemu režimu, bezpečnostné zložky ho z tohto dôvodu prenasledovali, strieľali po protestujúcich a zranili ho. Bezpečnostné zložky demonštrantov sledujú a mučia, a preto žalobca zo strachu nelegálne ušiel do Arménska. Poukázal na čl. 5 ods. 1 písm. f/ a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na ustanovenie § 81 zákona o pobyte cudzincov, čl. 15 ods. 1, 4 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (ďalej len „tzv. návratová smernica“) ako i na neúčelnosť a neefektívnosť jeho zaistenia, a teda na reálnu nemožnosť naplnenia účelu zaistenia, ktorým je v prejednávacom prípade výkon administratívnym vyhostením,

- rozhodnutie o jeho zaistení je odôvodnené formalisticky citáciou zákona o pobyte cudzincov avšak bez vlastnej správnej úvahy žalovaného vo vzťahu k posúdeniu prípustnosti zásahu do osobnej slobody žalobcu a bez správnej úvahy žalovaného ohľadom skúmania a vyhodnocovania existencie prekážok jeho vyhostenia z dôvodu aktuálnej bezpečnostnej situácie v Iráne,

- žalovaný v konaní nedostatočne zistil skutkový stav veci na to, aby mohol dospieť k záveru, že držanie žalobcu za účelom jeho vyhostenia do Iránu bude realizovateľné, a teda aj v súlade s čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, namietal tiež, že nie je zrejmé, či a ako konkrétne žalovaný skúmal a

vyhodnocoval jednotlivé prekážky vyhostenia a vo vzťahu ku ktorej konkrétnej krajine, aké konkrétne správy o bezpečnostnej situácii, prípadne iné dôkazy si za tým účelom zaobstaral, aby mohol dospieť k jednoznačnému a presvedčivému záveru o neexistencii rizika utrpenia vážnej ujmy žalobcovi.

8. Žalovaný navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

9. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že jej nebolo možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov:

- v aplikačnom postupe žalovaného pri rozhodovaní o zaistení žalobcu nezistil nedostatky právneho posúdenia v merite veci, ani odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, ako ani nedostatočne zistený skutkový stav veci,

- námietka žalobcu spočívajúca v nesprávnom postupe žalovaného, ktorý nezisťoval aktuálnu bezpečnostnú situáciu v Iráne nie je podľa krajského súdu na mieste, pretože žalovaný nevyhostil žalobcu do Iránu. Poukázal na to, že v právoplatnom a vykonateľnom rozhodnutí žalovaného o administratívnom vyhostení žalobcu a o uložení zákazu vstupu č. PPZ-HCP-SO17-16-012/2022-ZAV zo dňa 25.12.2022, ktoré bolo podkladom na vydanie rozhodnutia žalovaného o zaistení žalobcu, nebola určená konkrétna krajina, do ktorej má byť žalobca vyhostený, čo zákonodarca pripúšťa (§ 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov),

- žalovaný v rozhodnutí uviedol, že po vydaní náhradného cestovného dokladu, budú zisťované a oslovené krajiny o ktorých žalobca tvrdí, že nimi prechádzal, v súlade s platnými medzinárodnými zmluvami v tejto oblasti, na základe zistených nových skutočností bude v správnom konaní vydané nové rozhodnutie o administratívnom vyhostení, s určením konkrétnej krajiny vyhostenia. A teda otázkou vyhodnotenia, či je krajina do ktorej má byť žalobca vyhostený dostatočne bezpečná na jeho vyhostenie, sa bude zaoberať orgán, ktorý je zodpovedný za výkon vyhostenia.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

10. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p. t. j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a v § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p. t. j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

11. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol že:

- trvá na tom, že jeho držanie v zaistení je čisto formálne a rovnako aj rozhodnutie o jeho zaistení. Z dôvodu aktuálnej bezpečnostnej situácie v Iráne, ktorú sťažovateľ preukázal referenciami na správy o danej situácii v Iráne, nie je jeho vyhostenie do krajiny pôvodu prípustné pre rozpor s čl. 3 Dohovoru. Jeho vyhostenie do tranzitných krajín, ktorých územím cestoval bez oprávnenia a zadržania nie je taktiež fakticky možné, o čom musí mať žalovaný ako aj zariadenie pre cudzincov dostatočnú vedomosť na základe ich vlastnej praxe, kedy tranzitné krajiny neprijímajú cudzích štátnych príslušníkov, pokiaľ na ich území nemali udelené povolenie na pobyt, nežiadali tam o azyl (tzv. dublinské konanie) alebo nie je na základe akýchkoľvek dôkazov možné vôbec preukázať tranzit územím tejto krajiny,

- zotrváva na tom, že žalovaný v konaní nedostatočne zistil skutkový stav veci najmä tým, že absentuje vyjadrenie a úvaha podložená o konkrétne dôkazy a skutočnosti, napr. správy o bezpečnostnej situácii, k prípustnosti vrátenia sťažovateľa na územie konkrétnej krajiny s ohľadom na potrebu dodržiavania čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Správny orgán má zákonnú povinnosť zaoberať sa dôsledne prekážkami vyhostenia v každom prejednávacom prípade vyhostenia, ako aj dodržaním čl. 3 Európskeho dohovoru, a to aj v prípade, že ich účastník konania priamo nenamieta, právne neklasifikuje a pod. (§ 32 ods. 1 Správneho poriadku). Zistené prekážky vyhostenia môžu zakladať právny dôvod pre odloženie výkonu rozhodnutia o vyhostení v zmysle § 84 ods. 5 písm. a) zákona o pobyte cudzincov alebo pre umožnenie zotrvania účastníkovi konania na území SR do doby odpadnutia prekážok vyhostenia, pričom ich existencia nepripúšťa využitie inštitútu zaistenia dotknutého cudzinca pre jeho rozpor s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru. Na tieto nedostatky majúce za dôsledok nezákonnosť držania sťažovateľa v zaistení mal krajský súd reagovať a

sťažovateľa prepustiť zo zaistenia. Krajský súd sa s postupom žalovaného a obmedzením osobnej slobody sťažovateľa po právnej aj vecnej stránke stotožnil, a tým vec nesprávne právne posúdil,

- sťažovateľ má za to, že už v čase vydania rozhodnutia o zaistení sa musí policajný správny orgán náležite zaoberať otázkou potenciality zrealizovania účelu zaistenia, ktorým je výkon rozhodnutia o vyhostení a za tým účelom si stanoviť krajinu vyhostenia a vo vzťahu k nej sa zaoberať existenciou možných prekážok zrealizovania vyhostenia,
- žalovaný samotný ustálil identitu sťažovateľa ako štátneho príslušníka Iránu a vo vzťahu k tomu stanovoval aj dĺžku zaistenia. Pokiaľ žalovaný a aj krajský súd zastávajú názor, že sťažovateľa je možné vyhostiť do konkrétnej krajiny (v opačnom prípade by zaistenie nemohlo byť prípustné a zákonné), o to viac mala byť táto krajina uvedená v rozhodnutí o zaistení alebo aspoň v konaní pred krajským súdom. Doposiaľ sa tak nestalo,
- žalovaný tvrdí, že zaistenie sťažovateľa je účelné a je možné zrealizovať jeho vyhostenie. Sťažovateľ uvádza, že sa v zaistení nachádza už takmer 2 mesiace. Doposiaľ však nie je zrejmé, kam má byť vyhostený. Všetky tieto skutočnosti iba potvrdzujú sťažovateľove tvrdenie o jeho nevyhostiteľnosti a z tohto dôvodu aj neúčelnosti jeho zaistenia,
- sťažovateľ uviedol, že v konaní pred žalovaným riadne vypovedal, spolupracoval, nezatajoval skutočnosti o svojej osobe a ani žalovaný jeho identitu v rozhodnutí o zaistení nespochybníval. Sťažovateľ preto trvá na tom, že jeho zaistenie je od jeho začiatku neúčelné a v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Európskeho dohovoru, pretože v krajine pôvodu je zlá bezpečnostná situácia a prebiehajú v nej občianske nepokoje, čo má za následok neúčelnosť držania v zaistení a ani vyhostenie do inej krajiny nie je v jeho veci možné,
- krajský súd pochybil, keď konštatoval, že postup žalovaného a jeho držanie v zaistení posúdil ako vecne správne a zákonné a v súlade s rozhodovacou činnosťou kasačného súdu v obdobných veciach. Vyhostenie sťažovateľa do Iránu za súčasnej bezpečnostnej situácie by znamenalo porušenie čl. 3 Dohovoru a porušenie medzinárodného princípu non-refoulement. Vyhostenie sťažovateľa do inej tretej krajiny nie je fakticky možné, nakoľko ich územím tranzitoval bez oprávnenia na pobyt a zadržania, a preto nie je možné preukázať väzbu sťažovateľa na inú tretiu krajinu. Navyše, voči sťažovateľovi nebolo začaté ani dublinské konanie ani readmisné konanie, pretože naň nie sú splnené zákonné predpoklady, ako to už bolo uvedené vyššie,
- vzhľadom k tomu, že v prejednávanej veci existujú právne aj faktické prekážky vyhostenia sťažovateľa, sťažovateľ má za to, že ani zaistenie nebolo prípustné, nakoľko zaistenie „nevyhostiteľných“ cudzincov je pre svoju neefektívnosť a neúčelnosť vždy v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru,
- s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu má sťažovateľ za to, že obmedzovanie jeho osobnej slobody je v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Európskeho dohovoru pre jeho neúčelnosť a neefektívnosť, a preto sa domáha jeho prepustenia zo zaistenia,
- sťažovateľ navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok krajského súdu tak, že nariadi jeho prepustenie zo zaistenia a zároveň aby priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia.

B)

12. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že s právnym posúdením a odôvodnením rozhodnutia krajského súdu plne súhlasí.

Podľa žalovaného zákon o pobyte cudzincov pripúšťa, aby žalovaný neurčil krajinu, do ktorej má byť sťažovateľ vyhostený. Sťažovateľ na území Slovenskej republiky nepožiadala o udelenie azylu, nežiadala o vyznenie zastupiteľského orgánu domovskej krajiny a neprejavil úmysel požiadať o medzinárodnú ochranu. Žalovaný považuje zaistenie sťažovateľa za účelné, pretože je osobou, ktorá sa na území SR nachádza neoprávnene, bez možnosti zabezpečiť finančné prostriedky, ubytovanie a starostlivosť o svoju osobu. Po zistení, do ktorej krajiny môže byť sťažovateľ vrátený, žalovaný mimoriadnym opravným prostriedkom túto krajinu dodatočne určí. Na základe uvedeného žalovaný kasačnému súdu navrhol, aby podanú kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

13. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v skrátenej lehote včas (§ 443 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť.

14. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. marca 2023 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

V.

Citácie dotknutých právnych predpisov

Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podľa § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z. z. štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov.

Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z. z. policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadiť prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 15 ods. 4 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (ďalej len „návratová smernica“) zaistenie prestáva byť odôvodnené a dotknutá osoba sa bezodkladne prepustí, ak už z právnych alebo iných dôvodov neexistuje odôvodnený predpoklad na odsun alebo už neplatia podmienky ustanovené v odseku 1.

Podľa čl. 15 ods. 1 návratovej smernice pokiaľ sa v osobitnom prípade nedajú účinne uplatniť iné dostatočné, ale menej prísne donucovacie opatrenia, členské štáty môžu zaistiť len štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému prebieha konanie o návrate, s cieľom pripraviť návrat a/alebo vykonať proces odsunu, a to najmä keď:

a) existuje riziko úteku, alebo

b) dotknutý štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba alebo bráni procesu prípravy návratu alebo odsunu.

Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno sťahovať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

15. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorý postupom podľa § 229 S.s.p. zamietol žalobu vo veci nariadenia prepustenia zo zaistenia podľa § 221 ods. 2 S.s.p.

16. Sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd prejednávajúcu vec nesprávne právne posúdil a odklonil sa od rozhodovacej praxe kasačného súdu. Sťažovateľ v sťažnostných bodoch poukazoval hlavne na neúčelnosť a neefektívnosť jeho zaistenia z dôvodu nemožnosti jeho vyhostenia do krajiny pôvodu, ktorou je Irán, kde sa zúčastnil na protivládnych protestoch a nemožnosti jeho vyhostenia do krajín, ktorými nelegálne prechádzal. Ďalej namietal, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, neskúmal existenciu prekážok vyhostenia, rozhodnutie o zaistení je nedostatočne odôvodnené a je nepreskúmateľné.

17. Vo vzťahu k tomuto sťažnostnému bodu Najvyšší správny súd SR poukazuje na svoju konštantnú judikatúru vo veciach zaistenia cudzincov (napr. rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sza/7/2016, sp. zn. 1Sza/9/2016)) a dodáva, že žalovaný správny orgán je v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či zaistením osoby bol naplnený účel, vyplývajúci z príslušných zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka, chránených inými právnymi predpismi. Rovnako tak v rozhodnutí o zaistení nesmie absentovať dôvodnosť zásadného zásahu do jeho osobnej slobody, spočívajúceho v jeho umiestnení do útvaru policajného zaistenia.

18. Povinnosť žalovaného odôvodniť rozhodnutie o zaistení tiež z hľadiska účelnosti zaistenia nepochybne vyplýva z ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z. z., podľa ktorého je policajný útvar povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia. Nielen počas trvania pozbavenia osobnej slobody, ale už od samotného počiatku, teda pri vydávaní takéhoto rozhodnutia musí správny orgán na základe doposiaľ zistených informácií a vykonaných úkonov načrtnúť, na základe čoho sa domnieva, že bude možné účel zaistenia dosiahnuť.

19. V tejto súvislosti musí Najvyšší správny súd SR poukázať na čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 ústavy Slovenskej republiky prednosť pre zákonmi Slovenskej republiky, podľa ktorého možno osobu pozbať osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné.

20. Najvyšší správny súd SR zdôrazňuje, že zaistenie predstavuje vážny zásah do práva na osobnú slobodu, ktorá je v zmysle Ústavy SR a medzinárodných ľudskoprávných dohovorov zaručená a prakticky zaistenie znamená pozbavenie osobnej slobody. V tejto súvislosti sú na správne orgány rozhodujúce o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny kladené nároky, aby každé pozbavenie slobody spadalo pod niektorú z výnimiek uvedených v čl. 5 ods. 1 písm. a) až f) Dohovoru a bolo „zákonné“. Kde ide o „zákonnosť“ zadržania vrátane otázky, či „konanie ustanovené zákonom“ bolo dodržané, dohovor odkazuje hlavne na vnútroštátne právo a stanovuje povinnosť dodržať hmotné a procesné pravidlá vnútroštátneho práva (Saadi proti Spojenému kráľovstvu, bod 73).

21. Z uvedeného potom vyplýva, že ak má byť pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom a musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca. V zmysle citovaného ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z. z., policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

22. Podľa Najvyššieho správneho súdu SR je v zmysle vyššie uvedeného povinnosťou krajského súdu v konaní o žalobe o prepustenie zo zaistenia preveriť, či žalovaný skúmal účel zaistenia - teda či realizácii účelu zaistenia (ktorým je v prejednávanej veci vyhostenie sťažovateľa - podľa jeho tvrdení štátneho príslušníka Iránu) nebránia akékoľvek právne alebo faktické prekážky, najmä z pohľadu či účel zaistenia naďalej trvá (§ 90 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z. z.). Pritom pre krajský súd bolo rozhodujúce, že sťažovateľ bol zaistený v zmysle ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z. z. za účelom výkonu administratívneho vyhostenia.

23. Napriek tomu, že predmetom súdneho prieskumu nebolo samotné rozhodnutie o zaistení, ale žaloba o prepustenie zo zaistenia, kasačný súd považuje za potrebné upozorniť na skutočnosť, že krajský súd sa mal z hľadiska žalobných bodov zaoberať otázkou, či zaistenie sťažovateľa je účelné z dôvodu neskúmania vyhostiteľnosti sťažovateľa a v tejto súvislosti sa zaoberať namietanou skutočnosťou, že v samotnom rozhodnutí o administratívnom vyhostení, ktoré bolo titulom zaistenia sťažovateľa, nie je uvedené, kam má byť sťažovateľ vyhostený (krajina pôvodu alebo tretia krajina).

24. V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že žalovaný neskúmal jeho reálnu vyhostiteľnosť dáva Najvyšší správny súd SR do pozornosti právny názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v rozsudku sp. zn. 1Szak/4/2020 zo dňa 10.1.2020 podľa ktorého: „Neuvedenie krajiny do ktorej má byť cudzinec vyhostený síce zák. č. 404/2011 Z. z. v § 77 ods. 1 v druhej vete pripúšťa, avšak takýto údaj absentuje aj v rozhodnutí o zaistení, ktoré je predmetom tohto konania. Preto logicky nie je ani možné skúmať základnú podmienku zaistenia navrhovateľa, ktorou je jeho vyhostiteľnosť a v súvislosti s tým aj nepochybne relevantné otázky súvisiace s dĺžkou zaistenia ako sú efektívnosť, včasnosť a účelnosť administratívnych úkonov technického a organizačného charakteru potrebných pre samotné

zabezpečenia vyhostenia, čo následne vyvoláva dôvodné pochybnosti o účele zaistenia. Pokiaľ teda rozhodnutie o zaistení na účel výkonu administratívneho vyhostenia nie je odôvodnené aj z tohto, vyššie uvedeného hľadiska, je z pohľadu kasačného súdu nedostatočne odôvodnené a teda nepreskúmateľné“.

25. Najvyšší správny súd SR sa nestotožnil s názorom žalovaného, ktorý si osvojil aj krajský súd o tom, že preskúmal vyhostiteľnosť sťažovateľa, nakoľko z obsahu preskúmaného rozhodnutia takéto úvahy nevyplývajú.

26. Pri skúmaní dôvodnosti držania sťažovateľa v zaistení bol tunajší súd povinný postupovať v súlade s požiadavkami recentného rozsudku veľkého senátu Súdneho dvora EÚ z 8.11.2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Preskúmanie zaistenia z úradnej moci), C-704/20 a C-39/21, ECLI:EU:C:2022:858, v ktorom veľká komora Súdneho dvora dospela k tomuto záveru: „Článok 15 ods. 2 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pri návrate štátnych príslušníkov tretích krajín s neoprávneným pobytom, článku 9 smernice 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu, a článok 28 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a postupy na určenie členského štátu príslušného na posudzovanie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v niektorom z členských štátov, v spojení s článkami 6 a 47 Charty základných práv Európskej únie, musia byť vykladané v tom zmysle, že preskúmanie dodržiavania podmienok zákonnosti zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, ktoré vyplývajú z práva Únie, súdnym orgánom musí viesť tento súdny orgán k tomu, že na základe skutočností uvedených v spise, ktoré mu boli oznámené, a tak ako boli doplnené alebo objasnené počas kontradiktórneho konania pred ním, prihliadne ex offio na prípadné nedodržanie podmienky zákonnosti, na ktoré sa dotknutá osoba neodvolala.

27. Z uvedeného záveru veľkej komory Súdneho dvora teda vyplýva, že aj slovenské správne súdy sú povinné pri skúmaní dodržania podmienok zákonnosti zaistenia cudzincov, ktoré vyplývajú z práva Únie, teda aj vo veciach zaistenia na účely správneho vyhostenia, na ktoré dopadá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pri návrate neoprávnených sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín (návratová smernica) prihliadať z moci úradnej k vadám a nezákonnostiam rozhodnutia o zaistení, ktoré súd zistí, prípadne ktoré vyjdú najavo, a to aj v konaní o žalobe o prepustenie zo zaistenia, hoci samotný sťažovateľ nenapáda samotné rozhodnutie o zaistení, ale domáha sa prepustenia zo zaistenia, ktoré Správny súdny poriadok pripúšťa.

28. Z citovaných ustanovení návratovej smernice vyplýva, že normotvorca Únie sa neobmedzil na stanovenie spoločných hmotnoprávných noriem, ale zaviedol spoločné procesné normy, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby v každom členskom štáte existoval režim, ktorý umožňuje súdnemu orgánu, aby prípadne po preskúmaní ex offio prepustil dotknutú osobu hneď po tom, čo sa ukáže, že jej zaistenie nie je alebo už nie je zákonné.

29. Vzhľadom k tomu, že v priebehu zaistenia v dôsledku sťažovateľom namietanej nemožnosti jeho vyhostenia vyšlo najavo, že vyhostenie sťažovateľa do Iránu nebude možné zrealizovať, do inej tretej krajiny správny orgán takúto možnosť ani neskúmal, bol žalovaný povinný skúmať, či účel zaistenia trvá, napriek tomu, že sa sťažovateľ nedomáhal zrušenia rozhodnutia o zaistení, ale priamo prepustenia zo zaistenia, pričom aj toto jej rozhodnutie mohol sťažovateľ v každom prípade napadnúť žalobou, čo však neurobil, a je iba jeho voľbou, že možnosť podať žalobu proti vyššie spomínanému rozhodnutiu o zaistení, sťažovateľ nevyužil. Nič to však nemení na tom, že žalovaný a rovnako aj krajský súd sa mali po podaní žaloby o prepustenie zo zaistenia námietkami sťažovateľa o jeho držaní v zaistení ako čisto formálnom a nedôvodnom z dôvodu jeho nevyhostiteľnosti zaoberať.

30. Námietka sťažovateľa, ktorou pochyboval svoje držanie v zaistení a domáhal sa žalobou na krajskom súde prepustenia zo zaistenia je súladná so zákonom (§ 221 ods. 2 S.s.p). Hoci S.s.p. priamo neumožňuje kasačnému súdu prepustiť sťažovateľa zo zaistenia v takomto prípade, kasačný súd aj s poukazom na právny názor vyjadrený v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 147/2013 z 9. októbra 2013, v ktorom stanovil pomerne jasné kritériá a požiadavky na rýchlosť rozhodovania súdov o preskúmaní rozhodnutia o zaistení a poslal súdom v dôvodoch rozhodnutia jasný odkaz: „Ten, kto je zbavený osobnej slobody, totiž len ťažko ocení úzkostlivú starostlivosť súdu o jeho procesné práva, ak dôsledkom tejto starostlivosti je len predĺženie stavu jeho neslobody. Preto

ak najvyšší súd rozhoduje o opravnom prostriedku proti rozsudku krajského súdu a platné procesné predpisy mu umožňujú meritórne (konečné) rozhodnutie, je jeho povinnosťou uprednostňovať tento spôsob rozhodnutia pred zrušením prvostupňového rozhodnutia a vrátením veci na ďalšie konanie, „nariadil prepustenie sťažovateľa zo zaistenia podľa čl. 15 ods. 4 návratovej smernice (bližšie dôvody sú uvedené v záverečnej kapitole).

31. Podľa nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 147/2013 pojem „konanie o vyhostení“ podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru je tak potrebné chápať autonómne ako súbor takých úkonov orgánov štátu, ktoré sú podľa vnútroštátneho práva potrebné na to, aby skutočne došlo k realizácii vyhostenia dotknutej osoby, teda jeho fyzickému odovzdaniu alebo odoslaniu do iného štátu. Nemusí ísť nevyhnutne o konanie len jedného orgánu štátu, ale aj o viacero vzájomne previazaných konaní, na konci ktorých stojí konečný úkon vyhostenia dotknutej osoby..... Zaistenie však vždy musí byť zbavené arbitrárnosti. Preto je správny orgán rozhodujúci o zaistení povinný prihliadať i na prekážky výkonu administratívneho vyhostenia, trestu vyhostenia, prevozu alebo vrátenia cudzinca, pokiaľ sú také prekážky v čase rozhodovania o zaistení zrejmé, alebo sú správny orgán známe, alebo vyšli v konaní najavo. Zaistenie takého žiadateľa by tak v skutočnosti nemohlo byť považované za vykonané „v rámci konania o vyhostení“ v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru. Oneskorené posúdenie zákonnosti zbavenia osobnej slobody súdom, potom, čo už bolo obmedzenie osobnej slobody ukončené, má ten istý efekt, ako keby dotknutá osoba nemala žiadnu súdnu ochranu proti takému obmedzeniu. Úlohou všeobecných súdov je v rámci čl. 5 ods. 4 dohovoru zabezpečiť rovnováhu medzi právom na urýchlené rozhodnutie a právom na zachovanie minimálnych procesných štandardov prieskumu.

32. Kľúčovým rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky v súvislosti s požiadavkou na urýchlené rozhodovanie o pozbavení slobody a na periodickú súdnu kontrolu v primeraných intervaloch je uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 367/2015-32 zo dňa 26.8.2015. V uvedenom rozhodnutí ústavný súd uvádza, že prípady pozbavenia slobody v zásade vyžadujú, aby bola periodicky kontrolovaná ospravedliteľnosť ich ďalšieho trvania. Účelom čl. 5 ods. 4 Dohovoru je umožniť osobe pozbavenej slobody domáhať sa toho, aby súd preskúmal, či toto pozbavenie slobody je zákonné. Vzhľadom na to, že naplnenie podmienok ustanovených zákonom sa v čase vyvíja (najmä pokiaľ ide o existenciu relevantných a dostatočných dôvodov pozbavenia slobody), mala by byť zaistená možnosť domáhať sa takej kontroly opakovane v určitých primeraných intervaloch.

33. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00). Požiadavka obsiahnutá v tomto článku sa nemôže definovať in abstracto, ale musí sa posúdiť v rámci okolností každej veci (I. ÚS 109/03).

34. Najvyšší správny súd SR považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že Správny súdny poriadok zaviedol ucelenú úpravu súdneho konania vo veciach zaistenia, pričom táto úprava je založená napr. na princípe súdnej kontroly zákonnosti rozhodnutia o zaistení, na periodickej kontrole zákonnosti obmedzenia osobnej slobody cudzinca v zaistení a na plnej jurisdikcii správneho súdu vrátane možnosti nariadiť prepustenie cudzinca zo zaistenia. Uvedená právna úprava reaguje na judikatúru ESLEP (Buishvili proti Českej republike) a tiež na judikatúru Súdneho dvora (rozsudok vo veci Mahdi proti Bulharsku č. C-146/14 PPU). Viaceré právne princípy tejto právnej úpravy vychádzajú z úpravy týkajúcej sa obmedzenia osobnej slobody väzbou (porovnaj dôvodovú správu k Správny súdny poriadok a tiež HODOŇOVÁ, S. Konanie vo veciach zaistenia podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok s účinnosťou od 1. júla 2016. ASPI, stav k 20. októbru 2020).

35. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že čl. 5 dohovoru uchováva základné ľudské právo, a to ochranu jednotlivca pred svojvoľnými zásahmi štátu do jeho práva na slobodu (rozsudok Veľkej komory vo veci Saadi proti Spojenému kráľovstvu z 29.1.2008, bod 63). Každé pozbavenie slobody musí spadať pod niektorú z výnimiek uvedených v čl. 5 ods. 1 písm. a) až f) a musí byť „zákonné“. Kde ide o „zákonnosť“ zadržania vrátane otázky, či „konanie ustanovené zákonom“ bolo dodržané, dohovor odkazuje hlavne na vnútroštátne právo a stanovuje povinnosť dodržať hmotné a procesné pravidlá vnútroštátneho práva (Saadi proti Spojenému kráľovstvu, bod 73). V tomto kontexte je relevantná aj „kvalita“ právnej úpravy v tom zmysle, že vnútroštátne právo umožňujúce pozbavenie slobody musí byť dostatočne prístupné, určité a predvídateľné pri jeho aplikácii tak, aby sa predišlo

nebezpečenstvu svojvôle (rozsudok Veľkej komory vo veci Mooren proti Nemecku z 9.7.2009, bod 76).

36. Dodržanie vnútroštátneho práva však nepostačuje, čl. 5 ods. 1 Dohovoru navyše vyžaduje, aby každé pozbavenie slobody bolo v súlade s jeho účelom, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou. Základnou zásadou je, že žiadne zadržanie, ktoré je svojvoľné, nemôže byť v súlade s čl. 5 ods. 1 a pojem „svojvôle“ v čl. 5 ods. 1 presahuje nesúlady s vnútroštátnym právom, a tak pozbavenie slobody môže byť zákonné v zmysle domáceho práva, ale stále svojvoľné, a teda v rozpore s dohovorom.

37. Vychádzajúc z rozhodnutí ESLP, pojem svojvôle v kontexte s čl. 5 sa do určitej miery mení v závislosti od toho, o aký druh zadržania ide (Saadi proti Spojenému kráľovstvu, body 67, 68). Zákaz svojvôle sa aplikuje aj pri pozbavení slobody podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru (Saadi proti Spojenému kráľovstvu, bod 73). Európsky súd pre ľudské práva neposkytol komplexnú definíciu toho, ktoré konanie príslušných orgánov môže predstavovať „svojvôľu“ pre účely čl. 5 ods. 1, kľúčové princípy rozvinul v jednotlivých rozhodnutiach (Mooren proti Nemecku, bod 77).

38. Jedným takým všeobecným princípom vytvoreným judikatúrou ESLP je, že zadržanie bude arbitrálne v prípade, ak napriek dodržaniu litery vnútroštátneho zákona bol prítomný prvok úmyselne zlého konania (konania v zlej viere) alebo podvodného (klamlivého) konania zo strany príslušných orgánov (Mooren proti Nemecku, bod 78).

39. Absenciu akéhokoľvek odôvodnenia poskytnutého súdmi v rozhodnutiach schvaľujúcich zadržanie na dlhšie časové obdobie považoval ESLP za nezlučiteľnú so zásadou ochrany pred svojvôľou zakotvenou v čl. 5 ods. 1 dohovoru.

40. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že čl. 5 ods. 4 dohovoru «predstavuje lex specialis vo vzťahu k všeobecným požiadavkám článku 13. Dáva právo osobám pozbaveným slobody zatknutím alebo iným spôsobom podať návrh na konanie, v ktorom sa rozhodne o procesných a hmotnoprávných podmienkach, ktoré sú pre „zákonnosť“ ich pozbavenia slobody nevyhnutné. „Súd“ uskutočňujúci prieskum musí mať viac ako poradnú funkciu, musí mať právomoc „rozhodnúť“ o „zákonnosti“ pozbavenia slobody a nariadiť prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.» (rozsudok vo veci Buishvili proti Českej republike z 25.10.2012, bod 38).

41. Konanie vedené podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru pred súdom preskúmajúcim sťažnosť proti zadržaniu musí byť kontradiktórne a stále musí zabezpečovať „rovnosť zbraní“ medzi stranami, prokurátorom (žalobcom) a zadržanou osobou (Mooren proti Nemecku, bod 124).

42. Podľa ESLP čl. 5 ods. 4 Dohovoru zakotvuje procesnú záruku najmä proti pokračovaniu pozbavenia slobody, ktoré - hoci bolo pôvodne nariadené zákonným spôsobom - sa potom mohlo stať nezákonným a stratiť akékoľvek opodstatnenie. Požiadavky na urýchlené rozhodovanie o pozbavení slobody a na periodickú súdnu kontrolu v primeraných intervaloch majú svoje opodstatnenie v tom, že zabezpečujú, aby zadržaná osoba nemusela byť vystavená nebezpečenstvu, že zostane zadržovaná aj dlho po tom, ako jej pozbavenie slobody prestalo byť ospravedliteľné (rozsudok ESLP Shishkov v. Bulharsko z 9.1.2003, § 88, Saadi v. Spojené Kráľovstvo, rozsudok Veľkej komory z 29.1.2008, § 45, rozsudok ESLP Amuur v. Francúzsko z 25.6.1996, § 43, rozsudok ESLP Abdolkhani a Karimnia v. Turecko z 22.9.2009, ako aj rozsudok ESLP Z.N.S. v. Turecko z 19.1.2010, § 56 a § 6).

43. Pri zásahu do práva na osobnú slobodu je nutné postupovať v súlade so zákonom vymedzeným účelom a na zaistenie cudzinca pristupovať iba na dobu primeranú k sledovanému cieľu (pozri rozhodnutie veľkého senátu ESLP z 29.1.2008 vo veci Saadi proti Veľkej Británii, sťažnosť č. 13229/03, bod 79). V prípade zaistenia na účely správneho vyhostenia je preto nevyhnutné robiť kroky smerujúce k vyhosteniu s náležitou starostlivosťou (pozri napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 19.6.2018 vo veci Kahadawa Arachchige a ostatní proti Cypru, sťažnosti č. 16870/11, 16874/11 a 16879/11, § 58). Správne orgány musia po rozhodnutí o zaistení cudzinca na tento účel postupovať aktívne a svedomito v konaní o správnom vyhostení, aby tým ospravedlňovali dôvody trvajúceho zaistenia. Pokiaľ takýto postup nepretrváva po celú dobu zaistenia bez rozumného dôvodu, zaistenie cudzinca stráca svoju oprávnenosť (porov. napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 10.12.2020 vo veci Shiksaitov proti Slovensku, sťažnosti č. 56751/16, 33762/17, § 56).

44. Kritérium reálnosti dosiahnutia účelu zaistenia, resp. vykonávanie zaistenia s náležitou starostlivosťou (anglicky due diligence resp. francúzsky diligence requise), si osvojil Európsky súd pre ľudské práva v rozsudkoch Chahal proti Spojenému kráľovstvu, Auad proti Bulharsku, M. a ďalší proti Bulharsku, či Nabil proti Maďarsku). Z jeho judikatúry vyplýva, že pokiaľ štát zaistí cudzinca na účely jeho vyhostenia alebo odovzdania tretiemu štátu, musí včas robiť všetky rozumné kroky na

realizáciu účelu zaistenia teda transportu cudzinca do onoho tretieho prijímajúceho štátu. Zbavenie slobody nesmie byť ani svojvoľné. Zabezpečenia súladu s článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru preto musí byť realizované v dobrej viere, musí byť úzko viazané na jeho účel, miesto a podmienky zaistenia musia byť primerané a dĺžka zaistenia nesmie prekročiť dĺžku rozumne vyžadovanú na dosiahnutie účelu zaistenia, teda transportu cudzinca do tretieho štátu (rozsudok A. a ďalší proti Spojenému kráľovstvu).

45. Z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, vyplynulo, že konanie o zaistení a konanie o vyhostení sú síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé či izolované. Uvedené konštatovanie podľa ústavného súdu vyplýva zo samotného účelu zaistenia, ktorým bol v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia. Zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhost'ovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. Podľa ústavného súdu obmedzenie osobnej slobody je viazané na účel zaistenia. Medzi zaistením a jeho účelom je úzka súvislosť. I keď definitívny záver týkajúci sa vyhostenia padne v inom konaní, súd nemôže ani pri rozhodovaní o zaistení ignorovať zjavné fakty, ktoré bránia vyhosteniu. Pri osobnej slobode je veľmi bezprostredne, priam na nerozlíšenie, previazaný hmotnoprávny a procesnoprávny komponent. Nie je náhoda, že práve ochrana osobnej slobody je tak podrobne upravená v ústave a dohovore.

46. Tento právny názor ústavného súdu premietol NS SR napríklad do rozsudku sp. zn. ISŽa 74/2010 zo dňa 12.4.2011 v ktorom uviedol, „Pokiaľ navrhovateľ namietal neúčelnosť a neefektívnosť zaistenia, ktorú odvodil z nemožnosti vyhostenia do Alžírsku a nevyhostiteľnosti do inej tretej krajiny, bolo povinnosťou krajského súdu sa touto námietkou zaoberať, najmä z pohľadu reálnosti jeho vyhostiteľnosti do tretej krajiny.

47. Námietky s'ťažovateľa v tejto veci týkajúce sa neúčelnosti a neefektívnosti jeho držania v zaistení vzhľadom k nereálnosti vyhostenia s'ťažovateľa zostali zo strany krajského súdu nezodpovedané a bez odpovede na to, či držanie s'ťažovateľa v zaistení bolo v súlade so zákonom o pobyte a s čl. 5 ods. 4 Dohovoru aj v nadväznosti na judikatúru ESLP (body 32 - 40 tohto rozsudku), ktorý sa viackrát zaoberal vzťahom medzi zaistením a jeho účelom.

48. Nebolo preto možné dospieť k záveru, že žaloba je nedôvodná a že držanie s'ťažovateľa v zaistení na účely výkonu administratívneho vyhostenia bolo v súlade so zákonom o pobyte cudzincov a s čl. 5 ods. 4 Dohovoru. Neobstojí ani záver krajského súdu, že v aplikačnom postupe žalovaného pri rozhodovaní o zaistení nezistil nedostatky právneho posúdenia v merite veci, pretože predmetom súdneho prieskumu nebola zákonnosť rozhodnutia o zaistení, ale žaloba o prepustení zo zaistenia. Na žalobné námietky s'ťažovateľa nedal krajský súd takmer žiadnu odpoveď.

49. Najvyšší správny súd SR dospel k záveru, že vzhľadom k tomu, že vyhostiteľnosťou s'ťažovateľa do inej tretej krajiny sa správne orgány vôbec nezaoberali, vyhostenie s'ťažovateľa do Iránu neprichádza vzhľadom na namietané porušenie čl. 3 Dohovoru do úvahy, boli splnené podmienky pre prepustenie s'ťažovateľa zo zaistenia, hoci formálne existovalo právoplatné rozhodnutie o jeho administratívnom vyhostení ako aj rozhodnutie o jeho zaistení, ktoré s'ťažovateľ nenapadol žalobou.

50. Za situácie, že žalovaný si bol vedomý nemožnosti výkonu vyhostenia s'ťažovateľa do Iránu a možnosť výkonu vyhostenia do inej tretej krajiny neskúmal (netvrdí to v rozhodnutiach ani vo vyjadreniach), nemohlo byť obmedzenie osobnej slobody, ktorým držanie s'ťažovateľa v zaistení bezpochyby je, odôvodňované účelom vyhostenia, ktorého reálnosť (aspoň potenciálna možnosť vyhostenia do inej tretej krajiny) nebola preukázaná.

51. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že výlučným legitímnym cieľom zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny podľa § 88 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z. z. je výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia, pričom ani existencia rozhodnutia o vyhostení, u ktorého je reálny predpoklad vykonania nemôže bez ďalšieho predstavovať potrebu pre zaistenie cudzinca a jeho držanie v zaistení, pokiaľ vyjdú najavo skutočnosti brániace vyhosteniu štátneho príslušníka tretej krajiny.

52. Podľa článku 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (ďalej len „smernica o návrate“) členské štáty majú povinnosť prijať všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozhodnutia o návrate. Zaistenie je pritom jedným z

opatrení, ktoré možno využiť. V tejto súvislosti Súdny dvor vo veci El Dridi, C-61/11, bod 41, výslovne zdôraznil, že v smernici o návrate sa stanovuje „odstupňovanie opatrení, ktoré treba prijať na účely vykonania rozhodnutia o návrate, a to od opatrenia, ktoré ponecháva dotknutej osobe najväčšiu slobodu, a to poskytnutie lehoty na dobrovoľný odchod, až po opatrenia, ktoré obmedzujú najviac jej slobodu, a to zaistenie v špecializovanom zariadení...“ Povinnosť členských štátov uplatňovať zaistenie teda existuje len v situáciách, pri ktorých je jasné, že využitie zaistenia je jediný spôsob uistenia sa, že proces návratu možno pripraviť a proces odsunu možno vykonať. Zaistenie je preto nepochybne prostriedkom ultima ratio (podľa čl. 15 ods. 1 návratovej smernice pokiaľ sa v osobitnom prípade nedajú účinne uplatniť iné dostatočné, ale menej prísne donucovacie opatrenia...) pre dosiahnutie výsledku v podobe výkonu administratívneho vyhostenia. Nie je preto možné obhájiť využitie tohto prostriedku za účelom potreby vykonania materiálneho a personálneho zabezpečenia prepravy účastníka konania Útvárom policajného zaistenia pre cudzincov navyiac v situácii, keď nie je zrejmé, do ktorej krajiny má byť cudzinec vyhostený.

53. Najvyšší správny súd SR považoval za potrebné ako predbežnú otázku vyriešiť to, či v konaní o správnom vyhostení sťažovateľa bolo postupované s náležitou starostlivosťou, aktívne, svedomito a bez zbytočných prietáhov, a následne posúdiť, či držanie sťažovateľa v zaistení smeruje k jeho primárnemu cieľu.

54. Bez skúmania procesnej aktivity správneho orgánu v konaní o vyhostení by zásah do osobnej slobody cudzinca zostal bez ochrany a takto limitovaná súdna ochrana by nemohla vylúčiť svojvoľné postupy správnych orgánov. Správny orgán preto musí predovšetkým zdôvodniť, aké kroky smerujúce k vyhosteniu doteraz urobil a či skúmal prekážky vyhostenia do krajiny, ktorá prichádza do úvahy ako krajina jeho pôvodu. Úlohou súdu je tiež posúdenie otázky, či stanovenie konkrétneho trvania obmedzenia slobody zodpovedá individuálnym okolnostiam prípadu a či nebolo postihnuté svojvôľou.

55. Pri posúdení tejto otázky vychádzal Najvyšší správny súd SR z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenom v rozsudku sp. zn. 10Sza 8/2016 zo dňa 30.3.2016, v ktorom uviedol: „Zaistenie cudzinca znamená obmedzenie alebo v závislosti na povahe, dĺžke, dôsledkoch a spôsobe zaistenia dokonca zbavenie jeho slobody. Ide teda o veľmi citelný zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca. Takýto zásah môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok definovaných nielen zákonom o pobyte cudzincov alebo predovšetkým ústavným poriadkom SR.“

56. Podľa čl. 8 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je osobná sloboda zaručená. Podľa čl. 8 ods. 2 Listiny nesmie byť nikto zbavený svojej slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý stanoví zákon. Podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikto nesmie byť zbavený slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním stanoveným zákonom.... (písm. f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie, (tiež čl. 9 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a čl. 6 Listiny základných práv Európskej únie).

57. Všetky spomínané právne dokumenty zdôrazňujú zákaz svojvoľného pozbavenia či obmedzenia osobnej slobody. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru a k nemu sa vzťahujúce judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva môže zaistenie alebo iné pozbavenie osobnej slobody cudzinca (napr. vydávacia alebo vyhostovacia väzba) prebehnúť jednak iba v súlade s konaním stanoveným zákonom, pričom táto právna úprava musí mať určitú kvalitu tak, aby jasne a predvídateľným spôsobom vymedzovala podmienky zaistenia alebo iného zbavenia osobnej slobody, a jednak toto zbavenie osobnej slobody musí sledovať Dohovorom vymedzený účel, teda zabrániť nepovolenému vstupu cudzinca na územie alebo realizovať jeho vyhostenie či vydanie (pozri napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 18.12.1986 Bozano proti Francúzsku, z 25.3.1995 Quinn proti Francúzsku, z 25.6.1996 Amuur proti Francúzsku, z 5.2.2002 Čonka a ďalšie proti Belgicku, z 27.11.2003 Shamsa proti Poľsku, z 25.1.2005 Singh proti ČR, z 27.1.2008 Rashed proti ČR, z 12.2.2009 Nolan a ostatní proti Rusku, z 19.2.2009 A. a ostatní proti Spojenému kráľovstvu atď.).

58. Rovnako podľa článku 15 ods. 1 smernice o návrate môžu členské štáty zaistiť len štátneho príslušníka tretej krajiny, o ktorého vrátenie prebieha konanie, a to na účely prípravy návratu alebo výkonu vyhostenia, najmä v prípadoch, keď hrozí nebezpečenstvo skrývania alebo štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba príprave návratu alebo uskutočňovaniu vyhostenia alebo ich inak sťažuje, pričom možno na zabezpečenie prikrčiť len vtedy, ak sa v konkrétnom prípade nemôžu účinne

uplatniť iné dostatočne účinné, ale miernejšie donucovacie opatrenia. Akékoľvek zaistenie musí trvať čo najkratšiu dobu, a iba pokiaľ sú s náležitou starostlivosťou robené úkony smerujúce k vyhosteniu. Ak sa ukáže, že reálny predpoklad pre vyhostenie prestal z právnych alebo iných dôvodov existovať alebo že prestali existovať podmienky uvedené v odseku 1, stráca zabezpečenie odôvodnenia a dotknutá osoba musí byť bezodkladne prepustená (článok 15 ods. 4 smernice o návrate).

59. Možno teda dospieť k záveru, že v prípadoch, keď bude už v čase rozhodovania správneho orgánu o zaistení cudzinca zrejme alebo pravdepodobné, že účel zaistenia, t. j. správne vyhostenie, vycestovanie alebo odovzdanie cudzinca, nebude môcť byť realizovaný, nebolo by možné zbavenie alebo obmedzenie osobnej slobody cudzinca považovať za súladné s ústavným poriadkom, s medzinárodnými záväzkami SR v oblasti ochrany základných práv a podľa súčasného právneho stavu ani s citovanými ustanoveniami návratovej smernice.

60. Najvyšší správny súd SR považuje na tomto mieste za dôležité zdôrazniť, že správny orgán má povinnosť zaoberať sa nie len v konaní o zaistení cudzinca podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov možnými prekážkami správneho vyhostenia, vycestovania alebo odovzdania tohto cudzinca podľa medzinárodnej zmluvy, ale je povinný ich skúmať po celý čas zaistenia (§ 90 ods. 1 písm. d/ zákona č. 404/2011 Z. z.). V takej situácii je povinný možné prekážky predbežne posúdiť a urobiť si úsudok o tom, či je správne vyhostenie, vycestovanie alebo odovzdanie cudzinca aspoň potenciálne možné. O zaistení cudzinca nemožno rozhodnúť, pokiaľ zákonný účel obmedzenia osobnej slobody cudzinca nebude pravdepodobne možné uskutočniť, rovnako tak nie je možné štátneho príslušníka tretej krajiny držať v zaistení, pokiaľ správny orgán počas zaistenia zistí, že zákonný účel obmedzenia osobnej slobody cudzinca nebude možné uskutočniť. Správny orgán je naopak povinný v takom prípade štátneho príslušníka tretej krajiny bezodkladne prepustiť zo zaistenia.

61. Požiadavka reálneho predpokladu splnenia účelu zaistenia je výslovne obsiahnutá najmä v článku 15 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/115/ES, o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pri návrate štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú (ďalej len „návratová smernica“).

62. Súdny dvor vysvetlil požiadavku reálneho predpokladu dosiahnutia účelu zaistenia okrem iného v rozsudku veľkej komory z 30. novembra 2009 vo veci C-357/09 PPU - Kadzoev, bod 67). Podľa bodu 67 rozsudku „článok 15 ods. 4 smernice 2008/115 sa musí vykladať v tom zmysle, že iba skutočný predpoklad, že môže dôjsť k úspešnému vyhosteniu vzhľadom na lehoty stanovené v odsekoch 5 a 6 toho istého článku, zodpovedá reálnemu predpokladu na vyhostenie a že tento neexistuje, ak sa zdá nepravdepodobné, že príslušný bude s prihliadnutím na uvedené lehoty prijatý v tretej krajine.“

63. Hoci teraz posudzovanom prípade sa nepreskúmava rozhodnutie o zaistení sťažovateľa za účelom administratívneho vyhostenia, ale predmetom konania je žaloba o prepustenie zo zaistenia, možno vyššie uvedené závery primerane použiť aj na toto konanie.

64. Predovšetkým je potrebné vychádzať z ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého podľa ktorého je policajný útvar povinný po celú dobu zaistenia cudzinca skúmať, či dôvody zaistenia trvajú. Túto povinnosť tak z povahy veci má správny orgán už pri rozhodovaní o zaistení. Ak preto policajný útvar zistí, že účel zaistenia - v tomto prípade správne vyhostenie - nebude možné v budúcnosti realizovať, odpadne tým aj dôvod samotného zaistenia a k zaisteniu logicky nemôže dôjsť. Zásadnou podmienkou preto zostáva, aby už v tejto fáze konania bolo vyhostenie aspoň potenciálne možné. Pokiaľ však správny orgán počas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny zistí, že účel zaistenia netrvá, resp. že k zaisteniu štátneho príslušníka tretej krajiny s poukazom na jeho reálnu nevyhostiteľnosť ani nemalo dôjsť, je na mieste štátneho príslušníka tretej krajiny zo zaistenia bezodkladne prepustiť.

65. Žalovaný v preskúvanom rozhodnutí rozhodol o zaistení sťažovateľa od 25.12.2022 do 25.4.2023, pričom rozhodnutie, pokiaľ ide o stanovenie doby zaistenia odôvodnil potrebou vykonania všetkých dostupných úkonov, smerujúcich k vyhosteniu, zabezpečením náhradného cestovného dokladu a ustálením totožnosti a štátnej príslušnosti. Z vyjadrenia žalovaného, aké konkrétne opatrenia vykonal za účelom zabezpečenia vyhostenia sťažovateľa, má kasačný súd zato, že žalovaný v konaní nepostupoval s náležitou starostlivosťou. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že útvar policajného zaistenia pre cudzincov „zrejme osloví aj tranzitné krajiny“. Kasačný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ je v zaistení od 25.12.2022. Z obsahu administratívneho spisu ani z vyjadrenia žalovaného nevyplývalo, že by žalovaný vykonával opatrenia smerujúce k naplneniu účelu zaistenia, doposiaľ ani len neoslovil krajinu, v ktorej sťažovateľ požiadal o azyl za účelom jeho

prijatia. Štáty sa musia aktívne usilovať o organizáciu odsunu, podniknúť konkrétne kroky a poskytnúť dôkazy o svojich snahách s cieľom zabezpečiť prijatie štátneho príslušníka tretej krajiny, aby splnili požiadavku náležitej starostlivosti, napríklad ak orgány prijímajúceho štátu sú obzvlášť pomalé pri identifikácii vlastných štátnych príslušníkov (Rozsudok ESLP, Singh proti Českej republike) alebo ak sú problémy v súvislosti s identifikačnými dokumentmi (M a ostatní proti Bulharsku). Aby bolo zaistenie v súlade s druhou časťou článku 5 ods. 1 písm. f), musí existovať reálna vyhládka, že sa vyhostenie uskutoční.

66. Najvyšší správny súd SR s poukazom na vyššie uvedenú judikatúru Ústavného súdu SR, kasačného súdu ako aj judikatúru ESLP a SD EÚ zdôrazňuje, že konanie o zaistení musí byť vedené s náležitou starostlivosťou. Uvedené znamená, že správny orgán robí úkony smerujúce k tomu, aby bol naplnený účel zaistenia, ktorým je v tomto prípade administratívne vyhostenie. Požiadavka reálneho predpokladu splnenia účelu zaistenia je výslovne obsiahnutá najmä v článku 15 ods. 4 návratovej smernice.

67. Súdny dvor EÚ vysvetlil požiadavku reálneho predpokladu dosiahnutia účelu zaistenia (pozri bližšie bod 62 tohto rozsudku) v rozsudku veľkej komory Kadzoev (C-357/09 PPU - Kadzoev, bod 67.)

68. Možno teda dospieť k záveru, že v prípadoch, keď bude už v čase rozhodovania správneho orgánu o zaistení cudzinca zrejmé alebo pravdepodobné, že účel zaistenia, (t. j. správne vyhostenie, vycestovanie alebo odovzdanie cudzinca), nebude môcť byť realizovaný, nebolo by možné zbavenie alebo obmedzenie osobnej slobody cudzinca považovať za súladné s ústavným poriadkom, s medzinárodnými záväzkami SR v oblasti ochrany základných práv a podľa súčasného právneho stavu ani s citovanými ustanoveniami návratovej smernice.

69. Najvyšší správny súd SR preskúmaním rozsudku krajského súdu, dospel k záveru, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď žalobu o bezodkladné prepustenie sťažovateľa zo zaistenia zamietol. Žalovaný v konaní nepreukázal, že podniká aktívne kroky, ktoré by smerovali k naplneniu účelu zaistenia, t. j. k administratívne vyhosteniu, čím nenaplnil požiadavku konania s náležitou starostlivosťou. Vyhostenie sťažovateľa do krajiny pôvodu - Iránu - nie je možné a nie je daný ani predpoklad vyhostenia do inej bezpečnej krajiny. S poukazom na uvedené má Najvyšší správny súd SR za to, že v prejednávanom prípade neexistuje odôvodnený predpoklad na odsun sťažovateľa, jeho zaistenie tak nie je účelné a efektívne, čím nie je splnený predpoklad zákonnosti jeho zaistenia a ďalšie zotrvanie v zaistení je tak v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru.

70. Najvyšší správny súd SR na základe vyššie uvedených dôvodov konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď žalobu žalobcu o prepustenie zo zaistenia zamietol, dokonca zmätočne v dôvodoch rozhodnutia uvádza, že preskúmané rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, je plne v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, Správnym poriadkom, európskymi právnymi predpismi i medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv. Krajský súd celkom opomína, že predmetom konania nebolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o zaistení, ale žaloba o prepustenie zo zaistenia.

71. Podľa čl. 15 ods. 4 návratovej smernice sa dotknutá osoba bezodkladne prepustí, ak už z právnych alebo iných dôvodov neexistuje odôvodnený predpoklad na odsun alebo už neplatia podmienky ustanovené v odseku 1. Najvyšší správny súd SR poukazuje na názor SD EÚ (bližšie body 26 a 28 tohto rozsudku), podľa ktorého sa normotvorca Únie neobmedzil na stanovenie spoločných hmotnoprávných noriem, ale zaviedol aj spoločné procesné normy, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby v každom členskom štáte existoval režim, ktorý umožňuje príslušnému súdnemu orgánu, aby po preskúmaní ex offio prepustil dotknutú osobu hneď po tom, čo sa ukáže, že jej zaistenie nebolo alebo už nie je zákonné C-704/20 - Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examen d'office de la rétention) para 86).

72. Najvyšší správny súd SR berúc do úvahy závažný zásah do osobnej slobody sťažovateľa, ktoré predstavuje jeho zaistenie, s poukazom na záver, že zaistenie sťažovateľa je v rozpore s ústavným poriadkom, Dohovorom a právom EÚ, rozhodol kasačný súd v zmysle čl. 15 ods. 4 návratovej smernice tak, že zmenil rozsudok krajského súdu a nariadil bezodkladné prepustenie sťažovateľa zo zaistenia. Právomoc rozhodnúť o prepustení sťažovateľa zo zaistenia z dôvodu rozporu s právom EÚ, odvodil kasačný súd zo zásady prednosti práva Únie, ako aj práva na účinnú súdnu ochranu zaručené článkom 47 Charty základných práv Európskej únie.

73. Najvyšší správní soud SR dáva žalovanému do pozornosti článok 6 ods. 4 návratovej smernice, ktorý členským štátom umožňuje z humanitárnych dôvodov, dôvodov hodných osobitného zreteľa alebo iných dôvodov udeliť štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnené zdržiava na ich území, samostatné povolenie na pobyt alebo iné oprávnenie poskytujúce právo na pobyt. V tomto prípade sa nevydáva rozhodnutie o návrate. Ak sa rozhodnutie o návrate už vydalo, zruší sa alebo sa pozastaví jeho účinnosť na dobu trvania platnosti povolenia na pobyt alebo iného oprávnenia, ktorým sa udeľuje právo na pobyt. Rovnako odôvodnenie bodu 12 tejto smernice stanovuje, že členské štáty by mali riešiť situáciu neoprávnené sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí ešte nemôžu byť odsunutí, písomným potvrdením o ich situácii. Členské štáty majú podľa SD EÚ široké právomoci, pokiaľ ide o formu a úpravu tohto písomného potvrdenia (C-146/14 PPU - Mahdi).

74. O trovách konania rozhodol Najvyšší správní súd SR podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ako úspešnému účastníkovi konania o kasačnej sťažnosti, priznal právo na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde. V zmysle § 175 ods. 2 S.s.p. v spojení s dôvodovou správou k § 467 S.s.p. (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.